

Total number of printed pages-8

63/1 (SEM-5) DSE1A/PHLRE5016

2024

PHILOSOPHY

Paper : PHLRE5016

(Buddhism)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : (any six)
1×6=6

- শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)
- (a) What is Gautama Buddha also known as?
গৌতম বুদ্ধক কি বুলিও জনা যায়?
- (i) Nagarjuna (নাগার্জুন)
(ii) Siddhartha (সিদ্ধার্থ)
(iii) Suddhodana (শুদ্ধোদান)
(iv) Mahavira (মহাবীৰ)

Contd.

148 (SEM-5/CBCS)

(b) Explain Upadhisesa Nirvana and Anupadhisesa Nirvana of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ উপাধিশেষ নিৰ্বাণ আৰু অনুপাধিশেষ নিৰ্বাণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What are the four Brahmaviharas? Explain.

চাৰি ব্ৰহ্মবিহাৰবোৰ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Give an account of the doctrine of momentariness in Buddha philosophy.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ ক্ষণিকবাদ মতবাদটো লিখা।

5. Answer **any one** of the following: 14

তলত দিয়া যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain critically about the different philosophical schools of Buddhism.

বৌদ্ধ দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়সমূহৰ বিষয়ে সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

(b) Critically discuss the concept of soul in Bauddha philosophy.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ আত্মাৰ ধাৰণাটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

(c) Explain Buddhist's concept of Karma and Rebirth.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কৰ্ম আৰু পুনৰ্জন্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

63/1 (SEM-5) DSE1A/PHLRE5016/BL 8

730

(b) How many 'Pitakas' are there in Buddhism?

বৌদ্ধ দৰ্শনত পিটকৰ সংখ্যা কিমান?

- (i) One (এক)
- (ii) Two (দুই)
- (iii) Three (তিনি)
- (iv) Four (চাৰি)

(c) In which language are the Pitakas written?

পিটকসমূহ কি ভাষাত লিখা হৈছিল?

- (i) Chinese (চীনা ভাষা)
- (ii) Greek (গ্ৰীক ভাষা)
- (iii) Latin (লেটিন ভাষা)
- (iv) Pali (পালি ভাষা)

(d) Which of the following is related with Karmavada?

তলৰ কোনটো কৰ্মবাদৰ লগত জড়িত?

- (i) Pratityasamutpada (প্ৰতীত্যসমুৎপাদ)
- (ii) Bodhisattva (বোধিসত্ত্ব)
- (iii) Right knowledge (সম্যক জ্ঞান)
- (iv) Ksanikavada (ক্ষণিকবাদ)

(e) The philosophical theory of Yogacara is

যোগাচাৰ সম্প্ৰদায়ৰ দাৰ্শনিক মতবাদটো হ'ল

- (i) Sunyavada (শূন্যবাদ)
- (ii) Vijnanavada (বিজ্ঞানবাদ)
- (iii) Bahyapratyaksavada (বাহ্যপ্ৰত্যক্ষবাদ)
- (iv) Bahyanumeyavada (বাহ্যনুমেয়বাদ)

(f) Which of the following is not the stage of Brahmavihara?

তলৰ কোনটো ব্ৰহ্মবিহাৰৰ স্তৰ নহয়?

- (i) Loving kindness (মৈত্ৰী)
- (ii) Compassion (কৰুণা)
- (iii) Forgiveness (ক্ষমা)
- (iv) Sympathetic joy (মুদিতা)

(g) Which of the following is included in Pancha-skandha?

তলৰ কোনটো পঞ্চস্কন্ধত অন্তৰ্ভুক্ত?

- (i) Form (ৰূপ)
- (ii) Nirvana (নিৰ্বাণ)
- (iii) Jati (জাতি)
- (iv) Ignorance (অবিদ্যা)

(h) Which religion is related with the Noble Eightfold Path ?

কোনটো ধৰ্ম অষ্টাংগিক মাৰ্গৰ লগত জড়িত?

(i) Jaina Religion (জৈন ধৰ্ম)

(ii) Shaiva Religion (শাক্ত ধৰ্ম)

(iii) Vaishnava Religion (বৈষ্ণৱ ধৰ্ম)

(iv) Buddha Religion (বৌদ্ধ ধৰ্ম)

(i) The meaning of 'Trisarana' in Buddhism are

বৌদ্ধ দৰ্শনত 'ত্রিশৰণ'ৰ অৰ্থ হ'ল

(i) Satya, Ahimsa, Karuna

সত্য, অহিংসা, কৰুণা

(ii) Sheel, Samadhi, Sangha

শীল, সমাধি, সংঘ

(iii) Buddha, Dhamma, Sangha

বুদ্ধ, ধৰ্ম, সংঘ

(iv) Tripitaka

ত্ৰিপিটক

(j) Buddha attained Nirvana at

বুদ্ধই নিৰ্বাণ লাভ কৰিছিল

(i) Takshashila (তক্ষশীলাত)

(ii) Bodh Gaya (বুদ্ধ গয়াত)

(iii) Kushinagar (কুচিনগৰত)

(iv) Kausambi (কৌশম্বীত)

2. Answer the following questions : (*any five*)
2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What are the two main branches of Buddhism ?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ প্ৰধান শাখা দুটা কি কি?

(b) What do you mean by 'Bhava Chakra' ?
ভৱচক্ৰ মানে কি?

(c) What are the two types of truths according to Nagarjuna ?

নাগাৰ্জুনৰ মতে, দুই প্ৰকাৰৰ সত্য কি কি?

(d) What is Bodhisattva ?

বোধিসত্ত্ব কাক বোলে?

(e) What is the literal meaning of 'Parami' ?
'পাৰমী'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি?

(f) What do you mean by Brahmayihara ?
'ব্ৰহ্মবিহাৰ' বুলিলে কি বুজা?

(g) Name some places where Buddha's messages were spread.

বুদ্ধদেৱৰ বাণীসমূহ প্ৰচাৰ কৰা কেইখনমান ঠাইৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions : (**any six**)

$$5 \times 6 = 30$$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Give a brief introduction of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ এটি চমু পৰিচয় দাঙি ধৰা।

(b) Distinguish between Mahayana and Hinayana.

হীনয়ান আৰু মহাযান ধৰ্ম-সম্প্ৰদায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(c) Explain the Madhyamaka theory of Sunyavada.

মাধ্যমিক দৰ্শন শূন্যবাদৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the second Noble Truth of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ দ্বিতীয় আৰ্যসত্যটো আলোচনা কৰা।

(e) Explain the Buddhists ethics of Eight-fold Path.

বৌদ্ধ নীতিতত্ত্বৰ অষ্টাংগিক মার্গ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write five essential characteristics of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) Write short notes on Sila Parami and Pragna Parami.

শীল পাৰমী আৰু প্ৰজ্ঞা পাৰমী সম্বন্ধে চমু টোকা লিখা।

(h) "There is suffering."—Discuss the statement.

"সৰ্বং দুঃখময়"—উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Explain briefly the role of Bodhisattva in Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনত বোধিসত্ত্বৰ ভূমিকা সম্বন্ধে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(j) Write about Non-theism in Buddhist philosophy.

বৌদ্ধ দৰ্শনত নৈৰাত্মবাদ সম্পৰ্কে লিখা।

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

নিম্নলিখিত যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Buddhist philosophy recommend the practice of Panca-Sila ? Discuss.

বৌদ্ধ দৰ্শনত পঞ্চশীলক কি ধৰণে পালন কৰাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে? আলোচনা কৰা।